

SÕDA KURNAB VENEMAAD

Sõja negatiivset mõju tajuvad Venemaal nii tavakodanikud kui ka tippametnikud.

Sõja jätkumisega kaasnevad Venemaal üha tõsisemad majandusprobleemid ja mittesõjaliste valdkondade täielik unarusse jätmine. Seetõttu kasvab 2026. aastal Venemaal majandusliku ja sotsiaalse ebastabiilsuse risk.

Keskmine venemaalane adus läinud aastal veelgi ilmsemalt, kuivõrd mõjutab sõda tema igapäevaelu.

Olmetasandil andis sellest kõige ilmekamalt märku Ukraina droonirünnakutest tingitud bensiinikriis. Poliitilisel tasandil hakati juba täiesti avalikult rääkima vajadusest kärpida sõjakulude katteks muid eelarvekuluseid ning alanud aasta eelarvesse lisati sõjakulude põhjendusel hulgaliselt maksutõuse.

Enda eest räägib ka tõik, et 2025. aasta eelarvedefitsiit kasvas algselt planeeritust kordades suuremaks – siin on sobiv meenutada Putini lubadust sõja algusaastatest, et Ukraina vastu sõdimist ei rahastata muude valdkondade arvelt. Tegelikult on aga ootuspäraselt kujunenud teistsuguseks.

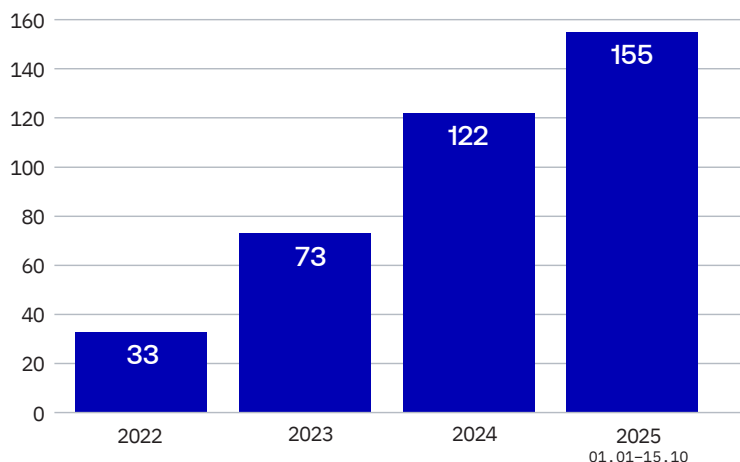
Sõja negatiivset mõju tajuvad selgelt ka Venemaa kõrgemad ametnikud. Konkurents vähenevate ressursside pärast koos vajadusega nähtavamate ebaõnnestumiste puhul patuoinaid leida tõi 2025. aastal kaasa tavatult palju korruptsioonisüüasju just kõrge profiiliga ametnike hulgas. Teravnesid ka võimuladviku erimeelsused majanduspoliitika suhtes – isegi niivõrd, et eriarvamused majanduse hetkeseisu ja keskpanga rahapoliitika asjus jõudsid korduvalt avalikkuse ette. Kurioosseim näide pärineb Ida majandusfoorumilt, kus Sberbanki juhi German Grefi väitele Venemaa jõudmisest „tehnilisse stagnatsiooni“ järgnes samal üritusel Putini enda kommentaar, milles stagnatsiooni muidugi eitati.

Sõja tegelike riigisiseste tagajärgede ulatusest ning tähtsusest andis 2025. aastal ilmekalt märku ka keskvõimu tegevus statistiliste andmete avaliku kättesaadavuse oluliseks vähendamiseks: avalikkuse pilgu eest kadusid näiteks nüansseeritum sündimuse ja suremuse statistika, kuritegevuse tagajärjel hukkunute statistika, samuti mitmed majandusnäitajad.

Samal ajal on ka sõjategevuse peatamine Ukrainas Venemaa režiimi jaoks sisepoliitiliselt vägagi riskantne: nii kaoksid universaalsed põhjendused ja ettekäänded, mida kasutada riigisiseste probleemide puhul. Sõja jätkudes oleks märksa lihtsam säilitada karmi repressiivset survet elanikkonnale ning õigustada demokraatlike vabaduste mahasurumist ja riigi sotsiaalmajanduslikku allakäiku.

Sõja jätk aga toob kaasa üha tõsisemad majandusprobleemid ja mittesõjaliste valdkondade täieliku unarusse jätmise – selline olukord loob omakorda pinnast sisepoliitiliseks rahulolematuseks. Seega on režiim jõudnud seisuni, kus nii sõja lõpetamine kui ka jätkamine kätkevad eneses sisepoliitilisi riske.

Kõrgete ametnike vahistamine on tõusuteel

Allikas: Новая газета Европа